

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
ANDIJON DAVLAT TIBBIYOT INSTITUTI
BOLALAR TRAUMATOLOGIYASI, ORTOPEDIYA VA
NEYROJARROXLIK KAFEDRASI**

**NEYROXIRURGIYA FANIDAN
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 900000- **Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot**
Ta’lim sohasi: 910000 - **Sog‘liqni saqlash**
Ta’lim yo‘nalishlari: 60910100- **Stomatologiya**

ANDIJON 2025 yil

Fan/ kodi XN17-04	O'quv yili 2025-2026	Semestr 5,6	Kreditlar 2	
Fan turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Xaftadagi dars soatlari 30	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Neyroxirurgiya	30	30	60
2.	<p>I. Fanning mazmuni.</p> <p>Fanning vazifalari - neyroxirurgiya fani haqida tushuncha berish, talabalarining nazariy ma'lumotidan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarish darajasigacha qadamma-qadam o'rgatish. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash va bilimni saqlash darajasini oshirish. Zamonaviy tekshirish usullari va profilaktika haqida tushuncha berish. Neyroxirurgik kasalliklar uchraydigan a'zolarining, bosh va nerv tizimi klinik anatomiyasi, tekshirish usullari va a'zolar faoliyatini aniqlashni o'rgatish. Neyroxirurgik kasalliklarni diagnostikasi haqida tushuncha berish, stomatologik kasalliklarning neyroxirurgik kasalliklar bilan bog'liqligini, simptomlarini aniqlash. Ko'p uchraydigan neyroxirurgik kasalliklarni tashhishlash, profilaktikasi, reabilitatsiyasi. sog'lom turmush tarzini targ'ibot qilish. talabaning klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan standartga mos amaliy ko'nikmalarni assistent-talaba, talaba-fantom uslubida avtomatizm darajasiga yetkazish. Neyroxirurgiya fani tibbiyot institutlari talabalari uchun neyroxirurgik kasalliklarning rivojlanishi, klinik kechishi va diagnostika usullarini hamda davolash ishlarini o'rgatib, favqulodda va tasodifiy holatlarda bemorlar hayotini saqlab qolishda katta ahamiyatga ega.</p> <p>Fanning maqsadi - bo'lajak umumiy amaliyot stomatologlarni neyroxirurgik kasalliklar va eng ko'p uchraydigan neyroxirurgik kasalliklar, neyroxirurgik asoslari, tana shikastlanishlari, o'smalari, shuningdek bosh va nerv tolalarining xirurgik kasalliklari, shikastlanishlarning davolash va profilaktikasi, neyroxirurgik bemorlarni tekshirish usullarini va shu orqali organizm holatiga baho bera olishni o'rgatish va mustaqil ravishda birinchi tibbiy yordam ko'rsata oladigan umumiy amaliyot stomatologini tayyorlashdan iborat.</p>			

II.Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I.Fan tarkibiga qo'yidagi mavzular kiradi:

- 1 Bosh miyaning jaroxatlari, epidemiologiyasi, etiopatogenezi, tasnifi, patomorfologiyasi.
- 2 Umurtqa pog'onasi va orqa miyani jaroxatlari, tasnifi, klinikasi, tashxisi va davolash
- 3 Tugma gidrotsefaliya, tasnifi, klinikasi, tashxisi.
Bosh va Orqa miyanig o'smalari etiopatogenezi, tasnifi, patomorfologiyasi. Bosh miyaning tug'ma churralari. Etiopatogenezi, tasnifi, patomorfologiyasi.

II. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

- 1 Neyroxirurgik turkum kasallarini o'rganish. O'rganishning paraklinik metodlari. Neyroxirurgiya bo'limi.
- 2 Bosh miya jaroxati, klinikasi, tashxisi.
- 3 Bosh miya jaroxati, qiyoslash tashxisi, davolash taktikasi
- 4 Umurtqa pog'onasi va orqa miyani jaroxatlari, tasnifi, klinikasi.
- 5 Umurtqa pog'onasi va orqa miyani jaroxatlari tashxisi va davolash
- 6 Tug'ma gidrotsefaliya, qiyoslash tashxisi.
- 7 Tug'ma gidrotsefaliya, davolash taktikalari, profilaktikasi.
- 8 Bosh miyani o'smalari, tasnifi, klinikasi
- 9 Bosh miyani o'smalari, tashxisi va davolash.
- 10 Orqa miyani o'smalari tasnifi va klinikasi. Orqa miyani o'smalari tashxisi va davolash
- 11 Orqa miyani tug'ma churrasi, tasnifi, klinikasi, tashxisi va davolash
- 12 Bosh miyaning tug'ma churralari tasnifi va klinikasi. Bosh miyaning tug'ma churralari tashxisi va davolash.

Жами:

Amaliy mashg'ulotlar 50% nazariy va 50% amaliy kism (klinik o'quv amaliyot)dan iborat bo'lgan xolda o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi:

- Amaliy mashg'ulotlarni maqsadini aniq belgilab olish;
- O'qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo'yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg'otish;
- Talabada natijani mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatini ta'minlash;
- Talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash va h.k.

Amaliy ko'nikmalar ro'yhati:

O'quv amaliyotini o'tish davrida talabalar quyidagi amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishlari ko'zda tutilgan:

1. Bemorni kliniko-nevrologik tekshirish.
2. Bemor boshiga chepes boylamini kuyish.
3. Bemor buyniga Shans boylamini kuyish.
4. Exo-EG bajarish texnikasi, natijalarini interpretatsiya qilish.
5. Likvorni natijalarini interpretatsiyasi
6. Kraniometriya
7. Nerv poyalari jarroxatlanganida qo'l va oyoqlarni immobilizatsiyasi

Ushbu amaliy ko'nikmalarni bajarishda va o'zlashtirishda Germaniyaning "Lecturio GmbH" meditsina saytidan foydalanish tavsiya etiladi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

№

Mustakil ta'lim mavzusi

1. Neyroxirurgiya rivojlanishi tarixi.
2. Neyroxirurgiyada otonevrologik va oftalmologik tekshirish usullari.
3. Bosh miya shishi.
4. Travmatik karotid kavernoza tutashma (KKS).
5. Bolalarda bosh miya usmalarining uziga xos xususiyatlari
6. Kraniospinal usmalar.

7. Bolalarda bosh miya jaroxatining uziga xos xususiyatlari.
- 8 Yotok yaralar profilaktikasi va davolash.
- 9 Bosh miya exinokokkozi
- 10 Arnold-Kiari anomaliyasi.

Jami

Нейрохирургия фани bo'yicha tavsiya etilayotgan mustaqil ishlar tizimida turli xil keys, vaziyatli masala va krossvordlar shaklida amalga oshiriladi.

Neyroxirurgiya bo'yicha mustaqil ish auditoriya va auditoriyadan tashqari o'tkaziladi.

Talaba mustaqil ishni tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalaniladi:

- auditoriya mashg'ulotlaridan tashqari trenajyor, virtual neyroxirurgiyada taqdim etilgan amaliy ko'nikmalarni pedagog nazoratida son va sifat jixatdan bajarish va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirish daftarlarida aks ettirish;
- ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish;
- berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayarlash;
- fanning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish;
- vaziyatli va klinik muammolarga yo'naltirilgan vaziyatli masalalar yechish;
- modellar yasash, krossvordlar tuzish, organayzerlar tuzish va h.k.

3. V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar

Talaba bilishi kerak:

- Fanning maqsad va vazifalari, uning neyroxirurg vrachlarning professional faoliyati uchun ahamiyati, neyroxirurgiya taraqqiyoti tarixi, rivojlanishi haqida tasavvurga ega bo'lishi;
- markaziy nerv sistemasining eng ko'p uchraydigan kasalliklarining etiologiyasini, ularning kelib chiqishi, rivojlanishi va tarqalishiga ijtimoiy, irsiy, klimatik va ekologik faktorlarning ta'sirini;
- nerv sistemasining ko'p tarqalgan kasalliklari farmakoterapiyasi va ayniqsa intensiv terapiyasi prinsiplarini;

- markaziy nerv sistemasi jarohatlari va kasalliklari bilan bemorlarni erta reabilitatsiya va dispanserizatsiya qilish yo‘li bilan surunkalashish va nogironlikni profilaktika qilish prinsiplarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
- bemorning axvolini baholash, bemorlar parvarishi va dispanser nazoratini tashkil qilishni urganish;
- kasallik sababini topish;
- bemorni laboratoriya va boshqa instrumental usullardan foydalanilgan holda klinik tekshirish;
- asosiy kasallikning asoratlari va yo‘ldosh kasalliklarni aniqlash;
- klinik diagnoz qo‘yish va asoslash;
- bemorning yoshi, kasallikning patogenetik va individual xossalarini xisobga olgan holda davo taktikasini aniqlash;
- xar xil sog‘liq guruhlariga kiradigan kishilar uchun reabilitatsiya va profilaktika tadbirlarini ishlab chikish;
- nerv tizimining xar xil patologik holatlarida va kasalliklarida dispanser nazoratni tashkil qilish va o‘tqazish;
- xavfli holatlarda bemor axvolining og‘irligini baholash birlamchi shifokor yordamini ko‘rsatish va kelgusi tibbiy yordami taktikasini aniqlash;
- qo‘shimcha tekshirishlarni asoslash, mutaxassislarni jalb qilish, zarur tibbiy va statistik xujjatlarni tuldirish ko‘nikmalarga ega bo‘lishi kerak.

Umumiy kompetensiyalar- UK

UK¹ 1. Abstrakt fikr yuritish, xodisalarni tahlil va sintez qilish qobiliyatiga ega bo‘lish;

UK 2. Dunyoqarashni shakllantirish uchun falsafiy bilimlarning asoslaridan foydalanish qobiliyati;

UK 3. Nostandart vaziyatlarda harakat qilish qobiliyati, qabul qilingan qarorlar uchun ijtimoiy va ahloqiy javobgarlikni olishga tayyorlik;

UK 4. O‘z-o‘zini rivojlantirishga, anglashga, o‘qishga, ijodiy salohiyatdan foydalanishga tayyorlik;

Umumiy kasbiy kompetensiyalar-UKK

UKK² 1. Kasbiy faoliyatning standart vazifalarini axborot, bibliografik manbalar, biotibbiyot terminologiyasi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va axborot xavfsizligining asosiy talablarini hisobga

	<p>olgan holda hal qilishga tayyorlik; UKK 2. Professional faoliyatdagi muammolarni hal qilish uchun og‘zaki va yozma ravishda rus va xorijiy tillarda muloqot qilishga tayyorlik; UKK 3. Tibbiy xujjatlarni yuritishga tayyorgalik; UKK 4. Nevrologik tekshiruvlarni o‘tkaza bilish va tekshiriluvchilarning nevrologtk xolatini baxola bilish; UKK 5. Tibbiy tekshiruvlar o‘tkazishda ko‘zda tutilgan tibbiy asboblardan foydalanishga tayyorlik. UK¹- umumiy kompetensiya UKK² – umumiy kasbiy kompetensiya</p>												
<p>4.</p>	<p>VI.Ta’lim texnologiyalari va metodlari. -ma’ruzalar; -interfaol keys-stadilar; -tezkor savol-javoblar; -guruxlarda ishlash; -jamo bo‘lib ishlash; -taqdimotlar tayyorlash; -kasallik tarixini yozish;</p>												
<p>5.</p>	<p>VII.Talablar kreditlarni to‘plash tartibi. Neyroxirurgiya fani bo‘yicha nazorat turlari va baholash mezonlari haqidagi ma’lumot fan bo‘yicha birinchi mashg‘ulotda talabalarga e’lon qilinadi. Talabalarning fan bo‘yicha o‘zlashtirish darajasining Davlat ta’lim standartlariga muvofiqligini ta’minlash uchun quyidagi nazorat turlari o‘tkaziladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kredit hajmi: 2 - Shundan: - JN – 2 kredit: - YaN- o kredit – (majburiy) <p>Fan bo‘yicha talabaning semestr (o‘quv yili) davomidagi o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 100 ballik tizimda baholanadi va baholash turlari bo‘yicha quyidagicha taqsimlanadi. Fanga ajratilgan 2 kreditni talaba JN davomida yig‘adi.</p> <table border="1" data-bbox="316 1794 1481 2040"> <thead> <tr> <th data-bbox="316 1794 379 1845">№</th> <th data-bbox="379 1794 922 1845">Baholash turi</th> <th data-bbox="922 1794 1225 1845">Maksimal ball</th> <th data-bbox="1225 1794 1481 1845">Kredit soni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="316 1845 379 1944">1.</td> <td data-bbox="379 1845 922 1944">Auditoriyadagi o‘quv mashg‘ulotlarni baholash (JN)</td> <td data-bbox="922 1845 1225 1944">100</td> <td data-bbox="1225 1845 1481 1944">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 1944 379 2040">2.</td> <td data-bbox="379 1944 922 2040">Yakuniy nazorat (YaN) (o‘tilishi majburiy).</td> <td data-bbox="922 1944 1225 2040">100</td> <td data-bbox="1225 1944 1481 2040">0</td> </tr> </tbody> </table>	№	Baholash turi	Maksimal ball	Kredit soni	1.	Auditoriyadagi o‘quv mashg‘ulotlarni baholash (JN)	100	2	2.	Yakuniy nazorat (YaN) (o‘tilishi majburiy).	100	0
№	Baholash turi	Maksimal ball	Kredit soni										
1.	Auditoriyadagi o‘quv mashg‘ulotlarni baholash (JN)	100	2										
2.	Yakuniy nazorat (YaN) (o‘tilishi majburiy).	100	0										

	JAMI	100	2	
JORIY NAZORAT (JN)				
<p>Joriy nazoratda talabaning fan mavzulari bo'yicha bilim, amaliy ko'nikma va kompetensiyalarni egallash darajasini aniqlash va baholab borish ko'zda tutiladi. Neyroxirurgiya, bolalar neyroxirurgiyasi fani bo'yicha JN og'zaki, o'rgatuvchi-nazorat testlari, tarqatma materiallari bilan ishlash, vaziyatli masalalar, uyga berilgan vazifalarni tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin. Baholashda talabaning bilim darajasi, amaliy mashg'ulot materiallarini o'zlashtirishi, nazariy material muhokamasida va ta'limning interaktiv usullarida ishtirokining faollik darajasi, shuningdek, amaliy bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirish darajasi, kompetensiyalarni egallash (ya'ni nazariy, analitik va amaliy yondoshuvlar) hisobga olinadi.</p> <p>Har bir mashg'ulotda barcha talabalar baholanishi shart. Maksimal ball 100, o'tish bali 55 ball.</p> <p>Joriy nazoratda talabalar bilimi ta'lim modeliga asoslangan xolda nazariy va amaliy bosqichlarda amalga oshiriladi.</p> <p>Fanga ajratilgan 2 kreditni talaba JN davomida yig'adi.</p>				
YAKUNIY NAZORAT (YAN)				
<p>JN ga ajratilgan kreditlarni to'liq to'plagan saralash balini to'plagan talaba YaNga kiritiladi. ЯН кафедрада ОСКЕ тизимида олинади. YaNda talabaning bilim, amaliy ko'nikmalari fanning umumiy mazmuni doirasida baholanadi. YaNda saralash balini (55ball) yig'a olmagan talaba YaNdan o'tmagan va fanni o'zlashtirmagan deb hisoblanadi (JNda kreditni to'liq yig'gan bo'lsa ham). Ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida yakuniy nazoratni o'tkazish jarayoni davriy ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, yakuniy nazorat natijalari bekor qilinadi va yakuniy nazorat qayta o'tkaziladi.</p> <p>Kasalligi sababli yakuniy nazoratni topshira olmagan talabalarga fakultet dekani farmoyishi asosida, o'qishni boshlaganidan so'ng ikki hafta muddatda topshirishga ruxsat beriladi.</p> <p>Semestr yakunida yakuniy nazoratda saralash balidan kam ball to'plagan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.</p> <p>Akademik qarzdor talabalarga semestr tugaganidan keyin qayta o'zlashtirish uchun bir oy muddat beriladi. Shu muddat davomida fanni o'zlashtira olmagan talaba fakultet dekani tavsiyasiga ko'ra belgilangan</p>				

tartibda rektorning buyrug‘i bilan talabalar safidan chetlashtiriladi. Talaba nazorat natijalaridan norozi bo‘lsa, fan bo‘yicha nazorat turi natijalari e‘lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimnomasiga ko‘ra rektor buyrug‘i bilan 3 (uch) a‘zodan kam bo‘lmagan tarkibda apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi. Apellyatsiya komissiyasi talabalarining arizalarini ko‘rib chiqib, shu kunning o‘zida xulosasini bildiradi. Baholashning o‘rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o‘tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra mudiri, o‘quv-uslubiy boshqarma hamda ichki nazorat va monitoring bo‘limi tomonidan nazorat qilinadi.

Fan bo‘yicha ta‘lim oluvchi reytingi quyidagicha aniqlanadi:

Ball	ECTS baho	ECTS ning ta‘rifi		Baho	
86-100	A	"a‘lo" - a‘lo natija, minimal hatoliklar bilan	fan dasturining barcha bo‘limlari bo‘yicha tizimli, to‘la va chuqur bilimga ega bo‘lishi, zarur dalillar bilan asoslay olishi; terminologiyadan (shu jumladan, ilmiy, xorijiy tilda ham) aniq, o‘z o‘rnida foydalanishi, savollarga javobni mantiqan to‘g‘ri, stilistik savodli ravishda ifodalashi; muammoli savollarni aniqlashi, o‘z qarashlarini ilmiy-amaliy tilda asoslab bera olishi; fanning tayanch tushunchalarini bilishi va uni qisqa vaqt ichida ilmiy va amaliy masalalarni yechishda samarali qo‘llay olishi; nostandart vaziyatlarda muammolarni mustaqil va ijodiy hal qila olish qobiliyatini ko‘rsata olishi; amaliy ko‘nikmalarni mustaqil ravishda to‘liq bajara olishi (sifati va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni to‘liq egallashi; amaliy masalalarni qisqa, asoslangan va ratsional ravishda hal etishi; fan dasturida tavsiya etilgan asosiy va qo‘shimcha adabiyotlarni to‘liq va chuqur o‘zlashtirishi; fan bo‘yicha nazariyalar, konsepsiyalar va yo‘nalishlar mohiyatini anglash, ularga	5	a‘lo

			tanqidiy baho berish va boshqa fanlar ilmiy yutuqlarini qo'llay olishi; nazariy va amaliy mashg'ulotlarda butun semestr mobaynida ijodiy vamustaqil qatnashishi, guruhli muhokamalarda faol bo'lishi, vazifalarni bajarishda yuqori madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim;		
81-85	B	"juda yaxshi" - o'rtadan yuqori natija, ayrim hatoliklar bilan	fan dasturining barcha bo'limlari bo'yicha4 tizimli, to'la va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay olishi; terminologiyadan (shu jumladan, ilmiy, xorijiy tilda ham) aniq, o'z o'rnida foydalanishi, savollarga javobni mantiqan to'g'ri, stilistik savodli ravishda ifodalashi; o'z fikrini isbotlashda yoki boshqa nazariy materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta olishi; fanning tayanch tushunchalarini bilishi, qisqa vaqt ichida ilmiy va kasbiy vazifalarni qo'yish hamda hal qilishda undan unumli foydalanishi; standard vaziyatlarda muammolarni o'quv dasturi doirasida mustaqil hal qila olishi; amaliy ko'nikmalarni mustaqil ravishda to'liq bajara olishi (sifati va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni to'liq egallashi; amaliy mashg'ulotlarda normativ- huquqiy hujjatlarni yaxshi bilishini namoyish qilishi, ushbu bilimlarni yangi vaziyatlarda to'g'ri (lekin doim ham ratsional emas) qo'llay olishi, bajarilgan ish natijalarini yetarli darajada rasmiylashtira olmaganligi; fan dasturida tavsiya qilingan asosiy adabiyotlarni o'zlashtirishi; o'rganilayotgan fan bo'yicha nazariyalar, konsepsiyalar va yo'nalishlar mohiyatini anglay olishi va ularga tanqidiy baho berishi; nazariy va amaliy mashg'ulotlarda butun semestr mobaynida ijodiy va mustaqil qatnashishi, guruhli muhokamalarda faol bo'lishi, vazifalarni bajarishda juda yaxshi madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim;		yaxshi
71-80	C	"yaxshi" -	fan dasturining barcha bo'limlari bo'yicha		

		o'rtacha natija, sezilarli hatoliklar bilan	<p>tizimli, to'la va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay olishi, ammo bir oz kamchiliklar bilan;</p> <p>terminologiyadan (shu jumladan, ilmiy, xorijiy tilda ham) aniq, o'z o'rnida foydalanishi, savollarga javobni mantiqan to'g'ri, stilistik savodli ravishda ifodalashi;</p> <p>o'z fikrini isbotlashda yoki boshqa nazariy materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta olishi;</p> <p>fanning tayanch tushunchalarini bilishi, qisqa vaqt ichida ilmiy va kasbiy vazifalarni qo'yish hamda hal qilishda undan unumli foydalanishi;</p> <p>standart vaziyatlarda muammolarni o'quv dasturi doirasida mustaqil hal qila olishi;</p> <p>amaliy ko'nikmalarni mustaqil ravishda bajara olishi (sifati va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni egallashi, ammo bir oz kamchiliklar bilan;</p> <p>amaliy mashg'ulotlarda normativ- huquqiy hujjatlarni yaxshi bilishini namoyish qilishi, ushbu bilimlarni yangi vaziyatlarda to'g'ri (lekin doim ham ratsional emas) qo'llay olishi, bajarilgan ish natijalarini yetarli darajada rasmiylashtira olmaganligi;</p> <p>fan dasturida tavsiya qilingan asosiy adabiyotlarni o'zlashtirishi;</p> <p>o'rganilayotgan fan bo'yicha nazariyalar, konsepsiyalar va yo'nalishlar mohiyatini anglay olishi va ularga tanqidiy baho berishi;</p> <p>nazariy va amaliy mashg'ulotlarda butun semestr mobaynida ijodiy va mustaqil qatnashishi, guruhli muhokamalarda faol bo'lishi, vazifalarni bajarishda yaxshi darajaga ega bo'lishi lozim;</p>			
60-70	D	"qoniqarli" sust natija, qo'pol kamchilik- lar bilan	<p>-davlat ta'lim standartlari (talablari) doirasida yetarli bilim hajmiga ega bo'lishi;</p> <p>terminologiyani ishlatishi, savollarga javoblarni to'g'ri bayon qilishi, lekin bunda ayrim xatolarga yo'l qo'yishi;</p> <p>javob berishga yoki ayrim maxsus ko'nikmalarni namoyish qilishda qiynalganda, fan bo'yicha asosiy</p>	3	Qoniqarli	

			<p>tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy ko'nikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatdan) mustaqil ammo hatoliklar bilan to'liq bajara olishi; kompetensiyalarni mustaqil, ammo hatoliklar bilan egallashi; fanining umumiy tushunchalari bo'yicha qisman bilimga ega bo'lishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hal etishda qo'llay olishi; pedagog xodim yordami bilan standart vaziyatlarni hal eta olishi; o'qilayotgan fan bo'yicha asosiy nazariyalar, konsepsiyalar va yo'nalishlar mohiyatini anglashi, ularga baho bera olishi; nazariy va amaliy mashg'ulotlarda pedagog xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bajarishda yetarli madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim;</p>		
55-59	E	"o'rta" minimal natijaga teng	<p>-davlat ta'lim standartlari (talablari) doirasida qoniqarli bilim hajmiga ega bo'lishi; terminologiyani ishlatishi, savollarga javoblarni to'g'ri bayon qilishi, lekin bunda ayrim qo'pol xatolarga yo'l qo'yishi; javob berishga yoki ayrim maxsus ko'nikmalarni namoyish qilishda qiynalganda va hatolarga yo'l qo'yganda, fan bo'yicha asosiy tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy ko'nikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatdan) mustaqil emas va hatoliklar bilan to'liq bajara olishi; kompetensiyalarni mustaqil emas va hatoliklar bilan egallashi; fanining umumiy tushunchalari bo'yicha qisman bilimga ega bo'lishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hal etishda qo'llay olishi; pedagog xodim yordami bilan standart vaziyatlarni hal eta olishi; o'qilayotgan fan bo'yicha asosiy nazariyalar, konsepsiyalar va yo'nalishlar mohiyatini anglashi, ularga baho bera olishi; nazariy va amaliy mashg'ulotlardapedagog</p>		

			xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bajarishda yetarli madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim;		
31-54	FX	"qoniqarsiz" - minimal darajadagi bilim-larni olish uchun qo'shimcha mustaqil o'zlash-tirishi zarur	davlat ta'lim standartlari (talablari)2 doirasida faqat ayrim fragmentar bilimlarga ega bo'lsa; ilmiy terminlarni ishlata olmasa yoki javob berishda jiddiy mantiqiy xatolarga yo'l qo'ysa; nazariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bajarish madaniyatining past darajasiga ega bo'lsa; amaliy ko'nikmalarga va kompetensiyalarga ega bo'lmasa, o'z xatolarini hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham to'g'rilay olmasa.	2	Qoniqarsiz
0-30	F	"mutloq qoniqarsiz" to'liq qayta o'zlash-tirishi lozim	davlat ta'lim standartlari (talablari) doirasida faqat ayrim fragmentar bilimlarga ega bo'lsa; terminlarni ishlata olmasa yoki javob berishda jiddiy va qo'pol mantiqiy xatolarga yo'l qo'ysa yoki umuman javob bermasa; nazariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bajarish madaniyatining past darajasiga ega bo'lsa yoki umuman bajarmasa; amaliy ko'nikmalarga va kompetensiyalarga ega bo'lmasa, o'z xatolarini hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham to'g'rilay olmasa.		
6.	Asosiy adabiyotlar				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kariev M.X. Kariev G.M. Neyroxirurgiya. Tashkent, 2018. 480 bet. 2. Mojaev S.V. Neyroxirurgiya.. Moskva, 2009. S. 375. (Elektron) <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kariev G.M., Ochilova G. Paraklinik tekshiruv usullari. Metodik qo'llanma. Toshkent 2014y. 2. Mirsadikov D.A. Bosh miyaning jaroxatlanishi. Metodik qo'llanma. Toshkent, 1997y. 3. Kariev G.M., Tuxtamuradov J. Bosh miya o'smalari. Metodik-o'quv qo'llanma. Toshkent, 2016 y. 				

	<p>4. A.S. Mirsodiqov, D.A. Mirsodiqov. Bolalar neyroxirurgiyasi. “Abu Ali ibn Sino” nomidagi tibbiyot nashriyoti. Toshkent 2007.</p> <p>5.</p> <p>Internet saytlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Germaniyaning “Lecturio GmbH” meditsina sayti 2. www.neurosurgery.com 3. http://in-med.ru/ 4. http://referat.niv.ru/referat/ 5. www.rkka.ru/doks/med.htm 6. www.medmir.ru; 7. www.wplus.ru; catalog delovik.com.
7.	<p>Andijon davlat tibbiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va OTM kengashining 2025 yil " __27__ " _08__ dagi 1_ - son qarori bilan tasdiqlandi.</p>
8.	<p>Fan/fan uchun mas’ullar:</p> <p>K.A. Kuldashev - Bolalar travmatologiyasi, ortopediya va neyroxirurgiya kafedrasi mudiri, tibbiyot fanlari doktori, dotsent</p> <p>J.M. Rasulov- Bolalar travmatologiyasi, ortopediya va neyroxirurgiya kafedrasi katta o‘qituvchisi</p>
9.	<p>Taqrizchi:</p> <p>K.T. Xudoyberdiyev- Travmatologiya, ortopediya va neyroxirurgiya kafedrasi mudiri, t.f.d. professor.</p>